

Desygnat pojęciowy zwrotu „działalność twórcza” użytego w art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 listopada 2022 r.,
V ACa 519/21¹

1. Za utwór uznaje się tylko przejaw takiego działania, które choćby w minimalnym stopniu odróżnia się od innych rezultatów takiego samego działania, a zatem że posiada cechę nowości, której stopień nie ma jednak znaczenia.
2. Przejaw działalności twórczej, aby podlegał ochronie prawnoautorskiej, musi mieć ponadto indywidualny charakter. Nie oznacza to jednak, że utwór musi odzwierciedlać cechy indywidualności twórcy, ale że sam przez się musi wyróżniać się od innych takich samych przejawów działalności twórczej, w sposób świadczący o jego swoistości, oryginalności i tych wszystkich właściwościach, które sprawiają, że w większym czy mniejszym stopniu jest on niepowtarzalny i nieposiadający swojego odpowiednika w przeszłości.
3. Indywidualny charakter utworu oznacza również, iż utwór odróżnia się w sposób obiektywny od innych przedmiotów intelektualnych, przy czym ten indywidualny charakter musi być rozpoznawalny dla osób, które z utworem mają do czynienia, a nie dla twórcy.

Maciej Barczewski

Uniwersytet Gdański, Polska
maciej.barczewski@prawo.ug.edu.pl
ORCID: 0000-0001-6083-7249

Sebastian Sykuna

Uniwersytet Gdański, Polska
sebastian.sykuna@ug.edu.pl
ORCID: 0000-0002-2582-612X

<https://doi.org/10.26881/gsp.2024.4.12>

Glosa

Zgodnie ze stanem faktycznym ustalonym przez sąd I instancji pozwana prowadziła lokale gastronomiczne w formie barów sałatkowych. Pomysł prowadzenia takiej działalności wyszedł od partnerki powoda, która określiła niezbędne wyposażenie lokali. Powód uzgodnił ze współnikami komplementariusza pozwanej, że wniesie prawa

¹ LEX nr 3450528.

autorskie do przysługujących mu utworów, tworzących koncept biznesowy, w tym m.in. prawa do projektów architektonicznych.

Powód z pomocą zatrudnionych pracowników – m.in. kreślarzy, grafików, stworzył projekty architektoniczne dwóch lokali prowadzonych przez pozwaną. Wspomniane projekty musiały być zgodne z wytycznymi zarządców centrów. W wytycznych zawarte były informacje m.in. co do granicy lokalu, ogólnego kształtu bryły, wysokości pomieszczenia, sufitu podwieszanego, charakteru materiałów. Powód w projekcie nie miał wpływu na elewację, posadzki, sufity, kolorystykę i wykończenie ścian, które były narzucone przez centrum. Twórczy charakter miał projekt lokalu w zakresie układu wnętrza o nietypowym kształcie, wymagającym przystosowania do funkcji gastronomicznej. Twórczo zaprojektowano również technologię i umeblowanie, wymagało to przystosowania ciągu technologicznego do nieregularnego kształtu pomieszczenia.

Pismami z grudnia 2015 r. powód zawiadomił zarządców obu galerii handlowych, w których zlokalizowane były lokale pozwanej, o naruszeniu praw autorskich jego i jego partnerki. W szczególności powód wskazał, że posiada wyłączne prawa autorskie do projektu architektoniczno-wizualnego, znaku handlowego i grafik, zaś jego partnerka do menu, nazw potraw, fotografii i elementów graficznych, koncepcji menu-boardów oraz tekstów do zamieszczenia na stronie internetowej.

Dokonując oceny, czy projekty architektoniczne lokali wykorzystywanych do prowadzenia działalności przez pozwaną spółkę stanowią przedmiot ochrony prawnej, tj. stanowią utwór w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych², sąd I instancji miał na uwadze, że za utwór można uznać jedynie przejawy działalności twórczej o indywidualnym charakterze. Chodzi zatem o kreacyjny, subiektywnie nowy, oryginalny wytwór intelektu, wywołany niepowtarzalną osobowością twórcy, który wykonany przez kogoś innego wyglądałby inaczej. Zdaniem sądu projekt zagospodarowania wnętrza, nawet jeśli zawiera dostępne na rynku przedmioty wyposażenia mieszkania, jak standardowe meble, fabrycznie produkowane „obrazy”, jednokolorowe gładkie zasłony, chodniki, dywany itp., przedmioty dostępne w marketach, może być przedmiotem regulacji ustawy o prawie autorskim, jeśli ich dobór i kompozycja w pomieszczeniu wskazują na twórczy i oryginalny charakter. W konsekwencji sąd I instancji uznał, iż wykonane przez powoda projekty lokali są przedmiotem prawa autorskiego, posiadają bowiem indywidualny, oryginalny charakter.

Sąd Apelacyjny (dalej: SA) w Warszawie w wyroku wydanym na skutek apelacji pozwanej³ potwierdził, że o tym, czy wprowadzone do wytycznych wynajmującego modyfikacje lokali stanowią utwór podlegający ochronie prawnej decyduje to, czy stanowiły one przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, tak jak wymaga tego art. 1 ust. 1 pr. aut. Sąd podkreślił zarazem, że zwrot „działalność twórcza” użyty w tym przepisie oznacza, że za utwór uznaje się tylko przejaw takiego działania,

² Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 2509; dalej: pr. aut.).

³ Wyrok SA w Warszawie z dnia 24 listopada 2022 r., V ACa 519/21, LEX nr 3450528.

które choćby w minimalnym stopniu odróżnia się od innych rezultatów takiego samego działania, a zatem że posiada cechę nowości, której stopień nie ma jednak znaczenia. Przejaw działalności twórczej, aby podlegać ochronie prawnoautorskiej, musi mieć indywidualny charakter. Nie oznacza to jednak, że utwór musi odzwierciedlać cechy indywidualności twórcy, ale że sam przez się musi wyróżniać się od innych takich samych przejawów działalności twórczej, w sposób świadczący o jego swoistości, oryginalności i tych wszystkich właściwościach, które sprawiają, że w większym czy mniejszym stopniu jest on niepowtarzalny i nieposiadający swojego odpowiednika w przeszłości. Indywidualny charakter utworu oznacza również, że utwór odróżnia się w sposób obiektywny od innych przedmiotów intelektualnych, przy czym ten indywidualny charakter musi być rozpoznawalny dla osób, które z utworem mają do czynienia, a nie dla twórcy. Indywidualny charakter może nadać utworowi twórca, który sięgając po środki artystycznego wyrazu, świadomie wywołał u odbiorcy pewien efekt nowości. Działanie twórcy nie może być tym samym mechanicznym wyborem istniejących możliwości. Spełnienia przesłanki indywidualnego charakteru można zaś doszukiwać się w różnych elementach utworu, w tym w doborze, układzie lub uporządkowaniu jego składników.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ust. 1 pr. aut. przedmiotem prawa autorskiego jest każdy uzewnętrzniony „przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze”⁴. Bez znaczenia jest, czy cecha osobistej twórczości jest wyraźna i uderzająca, czy też ledwie dostrzegalna⁵. Należy w tym miejscu odnotować, iż przyjęcie przez ustawodawcę cech twórczości i indywidualności jako kumulatywnych przesłanek ochrony prawnoautorskiej odzwierciedla założenia uznawane także w innych państwach systemu prawa eurokontynentalnego⁶.

Jak słusznie podkreśla Ryszard Markiewicz, wspomniane znaczenie określenia „twórczość o indywidualnym charakterze” jest jednym z najważniejszych teoretycznie i praktycznie zagadnień prawa autorskiego. Jest tak dlatego, że przesądza ono nie tylko o tym, czy określony wynik pracy intelektualnej jest utworem w rozumieniu prawa autorskiego, ale równocześnie o tym, które elementy (składniki) utworu są chronione przez to prawo. Wypada zarazem zaznaczyć, że jest to jedno z najbardziej mglistych, niedookreślonych pojęć prawa autorskiego – wywołujących przy tym ciągłe spory w doktrynie i niekonsekwentnie interpretowanych przez orzecznictwo sądowe⁷.

⁴ W ten sposób nawiązano do konstrukcji przyjętej w ustawie z dnia 29 marca 1926 r. o prawie autorskim (Dz. U. Nr 48, poz. 286), w której za przedmiot prawa autorskiego uznawano „przejaw działalności duchowej, noszący cechę osobistej twórczości”. Wymóg osobistej twórczości pominięto natomiast w ustawie z dnia 10 lipca 1952 r. o prawie autorskim (Dz. U. Nr 34, poz. 234), mimo że w doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmowano, iż jest on podstawową przesłanką objęcia dzieła ochroną prawnoautorską.

⁵ A. Karpowicz, *Autor-Wydawca. Poradnik prawa autorskiego*, Warszawa 1999, s. 15.

⁶ W systemie *common law* dominuje natomiast stanowisko, zgodnie z którym wystarczy, że utwór nosi znamię niepowtarzalności, uzyskanej dzięki nakładowi pracy włożonej w stworzenie dzieła. Por. J. Błęszyński, M. Staszów, *Prawo autorskie i wynalazcze*, Warszawa 1983, s. 45; A. Latman, *Howell's Copyright Can*, Washington 1962, s. 1.

⁷ R. Markiewicz, *Ilustrowane prawo autorskie*, Warszawa 2018, s. 39–40.

Wspomniany autor – wspólnie z Januszem Bartą – wskazuje, iż przesłanka „twórczości” odnosi się do stwierdzenia, że dany rezultat działalności człowieka ma charakter kreatywny. Cecha twórczości jest spełniona wówczas, gdy istnieje subiektywnie nowy wytwór intelektu. Jest ona ujmowana w płaszczyźnie nowości subiektywnej i zorientowana retrospektywnie⁸. Nie zakłada przy tym badania stanu świadomości ani woli autora, ale odnosi się do elementów przedmiotowych, zakorzenionych w samym utworze⁹.

Zdaniem Rafała Gołata najbardziej odpowiednim pojęciem, oddającym istotę przesłanki twórczego charakteru przedmiotu praw autorskich, wydaje się być kreatywność utworu, rozumiana jako konstruowanie dzieł, wyposażanych w nowe, nieistniejące wcześniej wartości, które byt swój zawdzięczają twórczym możliwościom i uzdolnieniom autora. Wystarczy więc, iż jeden z elementów weryfikowanego dobra, niezbędny dla jego istnienia w zaplanowanej przez autora postaci, będzie miał twórczy charakter, aby stwierdzić, że omawiana przesłanka została spełniona, a dobro to jest utworem w rozumieniu prawa autorskiego¹⁰.

Jak słusznie podkreśla Rafał M. Sarbiński, zaprzeczeniem twórczości jest zatem działalność schematyczna, a także stosowanie wzorów, norm i szablonów wyłączających nie tylko własną inwencję, ale nawet możliwość dokonania wyboru. Twórczość wyklucza ponadto praca o charakterze technicznym, wymagająca jedynie określonej wiedzy i umiejętności oraz zastosowania narzędzi. Przeciwnością twórczości jest zatem działalność odtwórcza¹¹.

We wspomnianym kontekście wypada przytoczyć tezę orzeczenia krakowskiego Sądu Apelacyjnego z dnia 29 października 1997 r., zgodnie z którym „o twórczym charakterze pracy autora można orzekać przede wszystkim na podstawie właściwości, które przysługują jego utworowi w porównaniu z innymi produktami intelektualnymi: natomiast odwrócona inferencja, tj. orzekanie o twórczym charakterze na podstawie swoistych cech jego powstawania, opiera się na kryteriach intersubiektywnie niesprawdzalnych i wskutek tego nieprzydatnych w ocenach prawnych”¹².

Jeżeli chodzi o drugą z cech koniecznych do objęcia utworu ochroną, czyli jego indywidualny charakter, należy zaznaczyć, że pojęcie indywidualności jako przesłanki ochrony prawnoautorskiej nie było i nie jest rozumiane jednolicie¹³. Zdaniem niektórych chodzi w nim o możliwość wychwycenia w utworze cech charakterystycznych dla niepowtarzalnej osobowości danego twórcy¹⁴. Dyskusyjne pozostaje kryterium poziomu natężenia cech indywidualizujących dany utwór – np. według koncepcji

⁸ J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie*, Warszawa 2016, s. 49.

⁹ E. Laskowska-Litak [w:] *Ustawy autorskie. Komentarze. Tom I*, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021, s. 50.

¹⁰ R. Gołat, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2005, s. 34–35.

¹¹ R.M. Sarbiński [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, red. W. Machała, R.M. Sarbiński, Warszawa 2021, s. 30–31.

¹² Orzeczenie SA w Krakowie z dnia 29 października 1997 r., I ACa 477/97 [opubl. w:] *Dobra osobiste, Zbiór orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Krakowie*, oprac. B. Gawlik, Kraków 1999, s. 262 i nn.

¹³ R.M. Sarbiński [w:] *Prawo autorskie...*, s. 30–31.

¹⁴ J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie...*, s. 52; por. R. Gołat, *Prawo autorskie...*, s. 35.

tw. drobnych monet wystarczy, że dany wytwór w minimalnym stopniu wyróżnia się z istniejącego zasobu twórczości¹⁵. Przesłanka indywidualnego charakteru często bywa weryfikowana również poprzez odwołanie się do teorii statystycznej jednorazowości sformułowanej przez Maxa Kummera¹⁶, która zakłada „badanie, czy takie samo lub bardzo podobne dzieło powstało już wcześniej oraz czy jest statystycznie prawdopodobne sporządzenie w przyszłości takiego samego dzieła przez inną osobę. Odpowiedź przecząca uzasadnia tezę o istnieniu cechy indywidualności dzieła”¹⁷.

Jak podkreśla Ewa Laskowska-Litak, pojęcie indywidualności należy odnieść również do testu swobody twórczej, weryfikującego, czy twórcy przysługiwał zakres swobody twórczej oraz czy autor ten zakres efektywnie wykorzystał. Zdaniem wspomnianej autorki ten drugi element ma charakter limitujący zakres ochrony prawnoautorskiej, tylko bowiem w takim zakresie, w jakim twórcy przysługiwała swoboda twórcza i w jakim została ona przez niego kreatywnie wyeksploatowana, przyznawana jest ochrona prawnoautorska¹⁸.

W przywołanym wcześniej orzeczeniu SA w Krakowie zasadnie podkreślono ponadto, że „nie da się generalnie oznaczyć minimum indywidualności, które stanowiłyby wartość progową dla uzyskania ochrony w prawie autorskim i pozwalałyby w sposób dostatecznie bezpieczny rozróżniać wytwory intelektualne zdadne i niezdatne do ochrony. W każdym przypadku budzącym wątpliwości [...] zachodzi konieczność odwołania się do ocen wartościujących. W ocenach tych należy kierować się dyrektywą nakazującą uwzględniać aksjologiczne uzasadnienie norm prawa autorskiego, jak i właściwości wytworów intelektualnych poddanych ocenom wartościującym”¹⁹. Słusznie więc podkreśla się w doktrynie, że w przypadku wielu kategorii dzieł stwierdzenie istnienia indywidualności jest w istocie niemożliwe do uzasadnienia (wykazania), gdyż często opiera się wyłącznie na intuicyjnym przekonaniu²⁰.

Dlatego w literaturze coraz częściej podnosi się, że dotychczasowe próby zakresowania desygnatu pojęcia „indywidualnego charakteru” wydają się nie przystawać do obecnej rzeczywistości, tak bardzo odmiennej od tej, w której tworzone teoretyczne założenia prawa autorskiego²¹. Jak trafnie zauważa Damian Flisak, brak wyraźnie zarysowanych granic tego pojęcia prowadzi pośrednio do rozszerzania się granic ochrony prawnoautorskiej. W konsekwencji wskazane jest odejście od wiązania przesłanki

¹⁵ Koncepcja ta spotkała się z krytyką m.in. w wyroku Sądu Najwyższego (dalej: SN) z dnia 6 marca 2014 r., V CSK 202/13, LEX nr 1486990. Szerzej zob. A. Niewęglowski, *Prawo autorskie. Komentarz*, Warszawa 2021, s. 39.

¹⁶ M. Kummer, *Das Urheberrechtlich Schützbare Werk*, Bern 1968, s. 30 i nn.

¹⁷ Tak: wyrok SN z dnia 27 lutego 2009 r., V CSK 337/08, LEX nr 488738. Krytycznie o teorii statystycznej jednorazowości zob. D. Flisak, *Maxa Kummera teoria statystycznej jednorazowości – pozorne rozwiązanie problematycznej oceny indywidualności dzieła* [w:] *Spory o własność intelektualną. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorom Januszowi Barcie i Ryszardowi Markiewiczowi*, red. A. Matlak, S. Stanisławska-Kloc, Warszawa 2013, s. 292.

¹⁸ E. Laskowska-Litak [w:] *Ustawy autorskie...*, s. 55.

¹⁹ Orzeczenie SA w Krakowie z dnia 29 października 1997 r., I ACa 477/97.

²⁰ J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie...*, s. 24.

²¹ M. Późniak-Niedzielska, A. Niewęglowski [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. System prawa prywatnego*, t. 13, red. J. Barta, Warszawa 2017, s. 14.

indywidualności z subiektywnym przekonaniem twórcy o tworzeniu nowego dzieła na rzecz ustalenia stopnia indywidualności utworu wyłącznie na podstawie obiektywnej oceny jego właściwości²² (tzw. nowości obiektywnej).

Na tym tle interesującą próbę usystematyzowania nurtów interpretacji pojęcia „przejawu działalności twórczej o indywidualnym charakterze” podjął ostatnio Zbigniew Okoń. Według wspomnianego autora historycznie najstarsza była koncepcja polegająca na poszukiwaniu w utworze subiektywnie pojmowanego „piętna osobistego”, będącego następstwem specyfiki procesu powstawania dzieła. Opiera się ona na założeniu, że niepowtarzalność ludzkiej osobowości prowadzi do niepowtarzalności wytworu intelektualnego będącego wynikiem pracy intelektualnej autora (twórczości), a więc że naznaczenie utworu częścią indywidualności autora (indywidualność) jest następstwem tego, iż to autor stworzył dzieło²³. W tym ujęciu przesłanka „twórczości” nie jest jednakże przeciwstawiana „indywidualności”, lecz traktowana jako znamię współzależne²⁴.

Drugi nurt nawiązuje do teorii statystycznej jednorazowości, wymagając od utworu, aby nie tylko pochodził od twórcy, ale był także unikatowy zarówno w chwili powstania, jak i w przyszłości. Nie chodzi tu więc o badanie procesu powstawania utworu, lecz charakteru samego dzieła jako wytworu intelektualnego, a w szczególności jego indywidualnego, niepowtarzalnego charakteru. W konsekwencji możliwa jest więc weryfikacja cechy indywidualności na podstawie badania, czy wcześniej takie dzieło powstało oraz czy jest statystycznie prawdopodobne stworzenie go w przyszłości przez inną osobę²⁵.

Trzeci nurt kładzie zaś nacisk na ocenę danego wytworu intelektualnego w zestawieniu ze stworzonymi wcześniej rezultatami działalności intelektualnej człowieka, a w konsekwencji cech utworu upatruje w istnieniu w nim elementów pozwalających na jego odróżnienie od innych dzieł²⁶.

W takim ujęciu tezy komentowanego orzeczenia korespondują z założeniami dwóch ostatnich z wymienionych nurtów, wskazując zarazem, że cechą twórczego charakteru należy postrzegać w kategoriach nowości subiektywnej, zaś indywidualność dzieła – nowości obiektywnej. Przedmiotowy wyrok Sądu Apelacyjnego wpisuje się zarazem w – akcentowane zarówno w orzecznictwie, jak i poglądach doktryny – dążenie do obiektywizacji kryteriów oceny wytworu intelektualnego jako przedmiotu praw autorskich (utworu)²⁷.

²² D. Flisak, *Pojęcie utworu w prawie autorskim – potrzeba głębokich zmian*, PPH 2006, nr 12, s. 32 i nn. Zob. E. Ferenc-Szydełko [w:] *Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz*, red. eadem, Warszawa 2021, s. 9 i nn.; D. Flisak [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, red. idem, Warszawa 2015, s. 23 i nn.

²³ Z. Okoń, *Prounijna wykładnia przesłanki twórczości i indywidualności utworu*, ZNUJ PPWI 2022, z. 3, s. 21–22.

²⁴ *Ibidem*, s. 23.

²⁵ *Ibidem*, s. 25–26.

²⁶ *Ibidem*, s. 21.

²⁷ Zob. np. J. Chwalba, *Utwór czy twórczość? O przedmiocie ochrony w prawie autorskim*, ZNUJ PPWI 2022, z. 4, s. 37–38.

Literatura

- Barta J., Markiewicz R., *Prawo autorskie*, Warszawa 2016.
- Błęszyński J., Staszów M., *Prawo autorskie i wynalazcze*, Warszawa 1983.
- Chwalba J., *Utwór czy twórczość? O przedmiocie ochrony w prawie autorskim*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2022, z. 4.
- Dobra osobiste. Zbiór orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Krakowie*, oprac. B. Gawlik, Kraków 1999.
- Ferenc-Szydełko E. [w:] *Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz*, red. eadem, Warszawa 2021.
- Flisak D., *Maxa Kummera teoria statystycznej jednorazowości – pozorne rozwiązanie problematycznej oceny indywidualności dzieła* [w:] *Spory o własność intelektualną. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorom Januszowi Barcie i Ryszardowi Markiewiczowi*, red. A. Matlak, S. Stanisławska-Kloc, Warszawa 2013.
- Flisak D., *Pojęcie utworu w prawie autorskim – potrzeba głębokich zmian*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2006, nr 12.
- Flisak D. [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, red. idem, Warszawa 2015.
- Golat R., *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2005.
- Karpowicz A., *Autor-Wydawca. Poradnik prawa autorskiego*, Warszawa 1999.
- Kummer M., *Das Urheberrechtlich Schützbare Werk*, Bern 1968.
- Laskowska-Litak E. [w:] *Ustawy autorskie. Komentarze. Tom I*, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021.
- Latman A., *Howell's Copyright Can*, Washington 1962.
- Markiewicz R., *Ilustrowane prawo autorskie*, Warszawa 2018.
- Niewęłowski A., *Prawo autorskie. Komentarz*, Warszawa 2021.
- Okoń Z., *Prounijna wykładnia przesłanki twórczości i indywidualności utworu*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2022, z. 3.
- Późniak-Niedzielska M., Niewęłowski A. [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. System prawa prywatnego*, t. 13, red. J. Barta, Warszawa 2017.
- Sarbiński R.M. [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, red. W. Machała, R.M. Sarbiński, Warszawa 2021.

Streszczenie

Maciej Barczewski, Sebastian Sykuna

Desygnat pojęciowy zwrotu „działalność twórcza” użytego w art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

W komentowanym wyroku wskazuje się, że za utwór uznaje się tylko przejaw takiego działania, które choćby w minimalnym stopniu odróżnia się od innych rezultatów takiego samego działania, a zatem że posiada cechę nowości, której stopień nie ma jednak znaczenia. Podkreślono ponadto, że przejaw działalności twórczej, aby podlegać ochronie, musi mieć indywidualny charakter. Nie oznacza to jednak, że utwór musi odzwierciedlać cechy indywidualności twórcy, ale że sam przez się musi wyróżniać się od innych takich samych przejawów działalności twórczej, w sposób świadczący o jego swoistości, oryginalności i tych właściwościach, które sprawiają, że w większym czy mniejszym stopniu jest on niepowtarzalny i nieposiadający swojego odpowiednika w przeszłości. Indywidualny charakter utworu oznacza również, iż utwór odróżnia się

w sposób obiektywny od innych przedmiotów intelektualnych. Wspomniane tezy sugerują, że cechę twórczego charakteru utworu należy postrzegać w kategoriach nowości subiektywnej, zaś indywidualności dzieła – nowości obiektywnej. Omawiany wyrok Sądu Apelacyjnego wpisuje się zarazem w – akcentowane zarówno w orzecznictwie, jak i poglądach doktryny – dążenie do obiektywizacji kryteriów oceny wytworu intelektualnego jako przedmiotu praw autorskich (utworu).

Słowa kluczowe: prawa autorskie, twórczość, indywidualność, utwór.

Summary

Maciej Barczewski, Sebastian Sykuna

The Conceptual Referent of the Term “Creative Activity” As Used in Article 1(1) of the Polish Act on Copyright and Related Rights

In the judgment discussed, it is pointed out that only a manifestation of an activity, which even minimally differs from other results of the same activity, is considered a work, and, therefore, that it has the feature of novelty, the degree of which, however, is irrelevant. It is further emphasized that a manifestation of creative activity must also have an individual character in order to be protected. This does not mean, however, that the work must reflect the characteristics of the creator’s individuality, but that, by itself, it must stand out from other identical manifestations of creative activity, in a way that testifies to its peculiarity, to its originality, and to those qualities that make it, to a greater or lesser degree, unique and without a counterpart in the past. The individual character of a work also means that the work is objectively distinguishable from other intellectual objects. The aforementioned principles suggest that the creative character of a work should be viewed in terms of subjective novelty, while the individuality of a work should be viewed in terms of objective novelty. At the same time, the judgment of the Court of Appeals under discussion is part of a desire that is emphasized in both case law and doctrinal discussions, a desire to objectivize the criteria for evaluating an intellectual creation as a subject of copyright (a work).

Keywords: copyright, creativity, individuality, work.